

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ В ГРОМАДАХ РЕГІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Funded by the European Union

співпраця з
німецькою
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

SWEDEN

Polish aid

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
БУДІВНИЦТВА
ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНИ

Автори:

Пшеничников Олександр Петрович,

начальник управління молоді і спорту Дніпропетровської облдерж-
адміністрації

Контактний робочий телефон: +38 056 742 70 42

E-mail: pap1@i.ua

Опівун Вікторія Олександрівна,

головний спеціаліст відділу у справах фізичної культури та спорту
управління молоді і спорту облдержадміністрації

Контактний робочий телефон: +38 056 742 70 45

E-mail: ums2006@ua.fm

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ В ГРОМАДАХ

ЗАВДАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗИ

На сьогодні актуальними проблемами залишаються: погіршення стану здоров'я населення, зловживання алкоголем, тютюновими виробами, вживання наркотичних засобів. Як наслідок – зменшується тривалість життя, загострюється криміногенна ситуація, особливо – у молодіжному середовищі.

Статистичні дані свідчать про те, що у Дніпропетровській області тільки 68% учнівської молоді мають основну медичну групу, 1,4% школярів зовсім звільнено від занять фізичною культурою, до спеціальної медичної групи за станом здоров'я належать 6,1% учнів загальноосвітніх навчальних закладів, 3,6% учнів професійно-технічних навчальних закладів.

Світовий досвід показує, що рухова активність людини протягом усього життя запобігає захворюванням та поліпшує стан здоров'я.

До основних причин, що негативно впливають на спосіб життя, стан здоров'я населення та розвиток сфери фізичної культури і спорту, належать:

несформованість сталих традицій та мотивацій щодо ведення здорового способу життя та фізкультурно-спортивної реабілітації інвалідів засобами фізичної культури і спорту як важливих чинників фізичного та соціального благополуччя, поліпшення стану здоров'я і подовження тривалості життя; загальне погіршення стану здоров'я населення, що призводить до зменшення кількості осіб, які можуть бути залучені до дитячо-юнацького спорту та спорту вищих досягнень, спроможних витримувати значні фізичні навантаження та досягати високих спортивних результатів;

невідповідність вимогам сучасності та значне відставання від світових стандартів ресурсного забезпечення сфери фізичної культури і спорту, а саме: кадрового, фінансового, матеріально-технічного, інформаційного.

Розвиток фізичної культури і спорту в Дніпропетровській області може бути забезпечений за такими варіантами:

перший варіант передбачає збереження традиційної системи розвитку фізичної культури і спорту, відсутність системного підходу щодо розв'язання нагальних проблем організації

дозвілля населення і підготовки членів збірних команд України;

другий варіант передбачає здійснення організаційно-практичних заходів щодо створення автономної системи управління сферою фізичної культури і спорту, в якій буде відсутня координуюча функція з боку держави, а керівництво здійснюватиметься органами, відповідальними за забезпечення розвитку фізичної культури і спорту, із залученням фінансових ресурсів приватного сектора, що скоротить фінансові ресурси місцевих бюджетів для забезпечення розвитку сфери фізичної культури і спорту.

У зв'язку з відсутністю належного інвестиційного клімату в країні та низьким рівнем залучення приватного сектора даний варіант не дасть можливості вирішити проблемні питання у сфері фізичної культури і спорту;

третій, оптимальний варіант передбачає поєднання зусиль органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства для проведення реформи у сфері фізичної культури і спорту з метою приведення її у відповідність з європейськими вимогами і стандартами шляхом визначення як основи європейської моделі реформування та побудови взаємовідносин між органами державної влади та громадськими організаціями фізкультурно-спортивної спрямованості, підвищення рівня публічності та автономності спортивних федерацій.

З метою розв'язання проблеми передбачається здійснити комплекс заходів, спрямованих на створення умов для: фізичного виховання і спорту в усіх типах навчальних закладів,

за місцем роботи, проживання та місцях масового відпочинку населення,

у Збройних Силах України та інших військових формуваннях,

у правоохоронних органах, рятувальних, пенітенціарних та інших службах;

підтримки дитячого, дитячо-юнацького, резервного спорту, спорту вищих досягнень, спорту інвалідів та ветеранів;

забезпечення розвитку олімпійських, неолімпійських видів спорту, видів спорту інвалідів з ураженнями опорно-рухового апарату, вадами зору, слуху, розумового та фізичного розвитку;

поліпшення кадрового, матеріально-технічного, фінансового, медичного, інформаційного забезпечення сфери фізичної культури і спорту.

ПРОБЛЕМИ, ЯКІ ВИРІШУЄ РЕГІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Основні причини виникнення проблеми характеризуються такими чинниками:

обмежена рухова активність, нераціональне та незбалансоване харчування, фактори асоціальної поведінки в суспільстві;

недостатня кількість висококваліфікованих працівників у сфері фізичної культури та спорту при щорічному випуску з профільних вищих навчальних закладів достатньої кількості фахівців;

низький рівень розвитку спортивної інфраструктури, здатної задовольнити потреби населення у щоденній руховій активності відповідно до фізіологічних потреб, у тому числі – осіб з обмеженими фізичними можливостями;

невідповідність послуг, що надаються засобами фізичної культури і спорту за місцем проживання та роботи громадян, у місцях масового відпочинку населення, у тому числі – в сільській місцевості, потребах населення та людям з обмеженими фізичними можливостями;

низький рівень фінансового та матеріально-технічного забезпечення дитячо-юнацького та резервного спорту;

відсутність економічної заінтересованості суб'єктів господарської діяльності у сприянні реалізації заходів щодо зниження професійної захворюваності та зміцнення здоров'я працівників;

низький рівень пропаганди у засобах масової інформації та освічення населення щодо усвідомлення цінності здоров'я, відповідального ставлення батьків до виховання своїх дітей та несформованість ефективної системи стимулювання населення до збереження свого здоров'я;

низький рівень медичного та медико-біологічного забезпечення осіб, які займаються фізичною культурою і спортом, медико-біологічного забезпечення підготовки спортсменів високого класу;

недостатність бюджетного фінансування, неефективність залучення коштів з інших джерел, незначний обсяг інвестицій. Ці проблеми потребують вирішення із застосуванням програмного методу на основі розроблення та реалізації відповідних програм із залученням фінансових ресурсів, чіткої координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до сучасних потреб економічного й соціального розвитку регіону.

КІНЦЕВА МЕТА ГАЛУЗЕВОЇ РЕФОРМИ

Метою стратегії є відведення провідної ролі фізичній культурі і спорту в області як важливого фактору здорового способу життя, профілактики захворювань, формування гуманістичних цінностей, створення умов для всебічного гармонійного розвитку людини, сприяння досягненню фізичної та духовної досконалості людини, виявлення резервних можливостей організму, формування патріотичних почуттів у громадян та позитивного іміджу держави у світовому співтоваристві.

З метою виконання заходів стратегії пропонується створити умови для поліпшення здоров'я населення шляхом: залучення широких верств населення до систематичних занять фізичною культурою та масовим спортом; популяризації здорового способу життя та фізичної реабілітації;

максимальної реалізації здібностей обдарованої молоді, у тому числі й молоді з обмеженими фізичними можливостями, у дитячо-юнацькому, резервному спорті, спорті вищих досягнень та виховання її у дусі олімпізму; проведення місцевих спортивно-масових змагань поліпшення розвитку спортивної інфраструктури території.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Основними пріоритетними цілями та завданнями стратегії є:

- створення умов у громадах для забезпечення оптимальної рухової активності різних груп населення для зміцнення здоров'я з урахуванням інтересів, здібностей та індивідуальних особливостей кожного;
- створення умов для підвищення ефективності фізичної підготовки для служби у Збройних Силах, інших військових формуваннях, утворених відповідно до законодавства, та правоохоронних органах;
- популяризація в громадах здорового способу життя та подолання суспільної байдужості до здоров'я населення;
- забезпечення функціонування та вдосконалення мережі закладів фізичної культури і спорту;
- забезпечення відбору осіб, які мають високий рівень підготовленості та здатні під час спортивних заходів витримувати значні фізичні та психологічні навантаження,

для подальшого залучення їх до резервного спорту;
– підтримка та розвиток олімпійського, неолімпійського, паралімпійського та дефлімпійського руху;
– розбудова в громадах спортивної інфраструктури, у тому числі будівництво та модернізація спортивних споруд, із залученням коштів інвесторів;
– надання якісних фізкультурно-спортивних послуг.

Головні завдання стратегії:

1. Збільшення кількості населення, яке займається всіма видами фізкультурно-оздоровчої та спортивної направленості.
2. Забезпечення діяльності дитячо-юнацьких спортивних шкіл.
3. Покращення спортивної інфраструктури, які спроможні надавати якісні спортивно-оздоровчі послуги.
4. Фінансова підтримка місцевих осередків фізкультурно-спортивного товариства «Колос».
5. Збільшення рухової активності всіх верств населення.
6. Популяризація здорового способу життя.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Виконання Стратегії забезпечить:
підвищення рівня охоплення населення руховою активністю на 1 відсоток щороку;
створення умов для соціальної адаптації та реабілітації інвалідів і осіб з обмеженими фізичними можливостями;
підвищення рівня готовності молоді до служби у Збройних Силах та інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах з метою захисту суверенітету та незалежності держави;
підвищення рівня заінтересованості дітей та молоді до соціальних, профілактичних акцій, спрямованих на мотивацію свідомого ставлення до власного здоров'я;
підвищення рівня поінформованості та обізнаності різних груп населення щодо формування здорового способу життя та профілактики негативних явищ серед дітей та молоді;
надання якісних фізкультурно-спортивних послуг спортивними клубами та фізкультурно-оздоровчими закладами, які функціонуватимуть відповідно до встановлених стандартів;

залучення додатково 1,5 відсотка дітей та молоді віком від 6 до 18 років до занять у дитячо-юнацьких спортивних школах створить умови для розвитку резервного спорту та ефективного поповнення складу національних збірних команд;

створення розгалуженої мережі спортивних споруд (спортивні зали, плавальні басейни, спортивні майданчики тощо), які відповідають стандартам, зокрема із залученням коштів інвесторів;

забезпечення щорічного проведення понад 40 змагань місцевого рівня.

КРАЩІ ГАЛУЗЕВІ ПРАКТИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ

1. Ключові проекти, що впроваджуються в сільській місцевості:

Традиційно проводяться змагання «Золотий Колос України» та «Хто ти, майбутній олімпієць?» із 8 видів спорту. На всіх етапах даних змагань щорічно беруть участь понад 9,2 тис. дітей. Для формування здорового способу життя у студентської молоді проводиться спартакіада з 7 видів спорту серед команд ВНЗ I-II рівня акредитації системи АПК, щорічно учасниками якої є понад 500 юнаків та дівчат. Окрасою обласних сільських спортивних ігор є спартакіада на звання «Краще спортивне село Дніпропетровщини»; на районному етапі вищезазначених змагань брали участь команди із 240 сіл та селищ 20 районів області із загальною кількістю понад 4,8 тис. учасників, також визначними подіями було проведення III спартакіади серед ветеранів сільського фізкультурно-спортивного руху Дніпропетровщини та Першої спартакіади серед учителів фізичної культури і спорту сільських ЗОШ та ДЮСШ. Одним із масових заходів є: відзначення Дня Незалежності України, з нагоди свята відбулося 83 заходи, в яких взяли участь понад 8 600 спортсменів; Дня фізичної культури та спорту – понад 140 заходів, в яких було більш як 12600 учасників.

За підсумками ОССІ Дніпропетровщини понад 140 переможців стали учасниками Всеукраїнських сільських спортивних ігор.

2. Нивотрудівська сільська об'єднана територіальна громада розробила місцеву програму підтримки спорту в громаді, завдяки чому до спортивних заходів залучено максимальну кількість жителів, а сама громада стала переможцем Всеобласного конкурсу «Спортивне село».

• *Адреса кращої практики:*
• *Нивотрудівська сільська рада*
• *53810, Дніпропетровська обл., Апостолівський район,*
• *с. Нива Трудова,*
• *вул. Каштанова, 6*
• *nivasilrada@mail.ua*

• 3. Вакулівська сільська об'єднана територіальна громада за-
• початкувала місцеву спартакіаду, завдяки якій усе населення
• громади – і дорослі, і малі – залучені до спортивних змагань у
• різних видах спорту, а календар спартакіади громади передба-
• чає щомісячне проведення сезонних змагань на кубок першості
• громади.

• *Адреса кращої практики:*
• *Вакулівська сільська рада*
• *53172, Дніпропетровська обл., Софіївський район,*
• *с. Вакулове,*
• *вул. 40 років Перемоги, 30*
• *sofgovtsil@ukr.net*

